

Ласу

засідання Ресхтату від 26-го квітня 1925 р.

Присутні : тат. Курбас, Кудрицький, Шмай, Ліманський, Тягно, Пугенко, Савченко, Кононенко, Макаренко, Іванутич, Балабан.

КОНФЛІКТ.

Курбас: В "Більшовику" є замітка під наголовком "Про робота і трамбон", яка не просить на сцену, але припустім, що тільки цей матеріал нам вдалось дістати і на цей матеріал треба скласти п'єсу. Звичайно найперше треба докопатися в цьому матеріалі певного драматичного конфлікту. Висловимось по черзі по цьому питанню, який конфлікт можемо постріати, маючи цю замітку.

Кононенко: Конфлікт може бути такий. Завком не має провести як слід роботи і він попадає у такі умови де зустрічається із зовсім свідомими робітниками і завдяки цьому виникає конфлікт між робітниками і завкомом.

Кудрицький: Можна брати не точно ситуацію, яка тут є. Коли ми собі уявимо, як це часто бувало, як голови завксаму попадались такі, які уміли добре тільки пустити в очі і завдяки нахальній владі попадали на відповідальні місця, на яких вони користувалися великою владою - люди з таким звикнутим розумом попадали на місця, які давали їм можливість проявити владу. Поскільки ж таке виявлення влади тягне за собою шкоду то тут може бути багато моментів для конфлікту. Прим.: певні норми роботи, певні комплекси правил, які вимагаються на місці від завкома.

Курбас: На тому ґрунті можна зробити конфлікт.

Іванутич: Ц.к. спілки цукровиків вносять певні постанови, предзавком не проводить цих постанов в життя і получається машинка. Постановиють одно, а роблять друге. Це веде до дезорганізації робітників. Получається конфлікт.

Курбас: Нема того, щоб провело. - тягти треба.

Ксенко: Робітники одержують завдання досягнути стільки то відсотків виробництва. В цьому зацікавлені бувають службовці на цукровому заводі, там же робітники багато заробляють і будуть великі відчислені. Свідомість робітників росте. Кінчать сезон, перевибирають завком і своїх людей. Справа в тому, що службовці старяться всякими способами заманяти робітників собі. Перетягується увага робітників на другий бік, на влаштування розваги прибулим оркестру. Діло доходить до того, що всі гроші, які робітники заробили повертаються на легкованні розваги. Коли робітники усвідомили собі цю справу починають кампанію з Завкомом.

Курбас: Ви розказуєте фебулу нового депішу, нового сповідання. Це не конфлікт, який мусть бути драмою.

Ліманський: Случайно на місці завкома попадає інтелігент, молодий чоловік, абсолютно невнаксий з роботою. Йому хочеться проявити індивідуальність він рішає підняти культу роботу, читає вірші і т.д. Такий метод роботи стає робітникам яний і повстає конфлікт. З одної сторони людина прочитає в роботі з другої сторони бажання освободиться від цього.

Курбас: Розказ такса. Все це свосвільність. Його не примушують.

Балабан: Предзавком не відповідає своїй посаді. З одного боку бажання оставитися на цьому місці, йеро положення між робітниками, з другого боку його індивідуальність, яка вимагає зовсім другого, а зверху око влади.

Курбас: Тут щось є. Є момент що чоловік попав в такі обставини, в яких він весь час в небезпеці, що його викинуть. Він примушений що то робити, а не може утриматися для того що кругом нього всі вимагають

чогось від нього. Друга сила протилежна це око влади, яке є підгоняючим моментом. Тут є конфлікт.

Тягно: А використав завкома про якого говорив Балабан і капелмейстера. Завком не вміє працювати. Йому кінце хочеться загризатись на посаді. Він видає свою дочку замуж за капелмейстера. Робить комбінацію з оркестром. Оркестр є. Робітництво не задоволене по своїй лінії. Завком працює на змижку города з селом. Село може бути задоволене. Семейна сварка у дочки, розсоренний зять і завком створює контраст. І у них боротьба, тому що капелмейстер робить все, щоб розкрити всі хитрощі в роботі завкома маючи робітничу масу за собою і завком проти нього з селянством, яке не розуміє даних ситуацій.

Пшайн: Тягно хотів конкретизувати певні фігури конфлікту: Прибавить можна тут доволі. Тут треба знайти ті елементи, які дають конфлікт, ту основу - скелет, який тілом обростає. Те що дав Балабан це вільно там є пункти за і проти, нерівномірне пошквення, яке виливається в боротьбу. Думав прибавити: чоловік, який понав в обставини, які вимагають реальних поступків, чоловік недосвідчений, який працює не по своїй професії, або нещасний учитель попавший в ці обставини може навіть по протекції, - робітники його не приймають, він чоловік чужий. Ного не хотять, він придумує різні форми, комбінації, як зіграти симпатії у робітників з одного боку і відвернути увагу від других елементарних потреб з якими він не може справитися, чоловік який по світогляді мідник і хоч дуже легко погодити справу і потреби все таки це в його б"є Ного по голові. І коли він після багатьох всяких комбінацій докотився до цього, що стратив 1000 крб. на оркестр і він вже заспіваний що все буде, вся культурна робота буде - в сумі він зустрічається з тим, що треба внести 2 % і це нічого все це в нього немає грошей.

Курбас: Це розвинення сюжету. Конфлікт може бути інший. Зрештє друге конфлікт на поверхні і конфлікт рухливий все, і зрештє щось друге, коли ми широко розкажемо, про тих то людей і т.д. які в раз зарезається то поляє сваряться. Це конфлікт, але це боротьба місцева. Треба якогось глибокого конфлікту поміж ними у ситуації, характерах, в їхніх інтересах, глибокої причини, яка б заставила їх сваритися, поборитися, зробити ділу драму. Це є характерне для конфлікту драматичного. Не є те, що намічені нами в конфлікті персонажі наводяться в дірзку в стані певного роздривання, яке заставляє їх діяти. Коли ми говоримо про Макбета, то балакаємо про характери, особливі ситуації, підшепти, які на нього впливали, він кохався у тій ситуації, яка утворилася в його славолюбівому характері, - це є тема, він мусить якось діяти. Не можна собі уявити собі Макбет сидів нічого не роблячи. Він мусить щось робити. Це до техніки складання конфлікту: як підходити до матеріалу і як знаходити конфлікт. Можна таким чином, як це розривав Балабан в даному разі що він зміг в шкуру персонажа, погуз себе у яких то неспокійних обставинах і вже з цього виходили построєвці ці обставини. Саме важне, що яєне ця безспокійність по підкрєвлено звиведення з рівноваги. Можна це робити так, а можна інакше. Можна підходити таким чином і це буде правильніший шлях, який дасть змогу розкрити всю історію, - це є шлях знайдення у цьому матеріалі основної теми. Це є тема у ньому що казав Балабан. В цьому матеріалі тема є райявський кар"єрізм. Установивши тему нам стрешно легко дається при наявності певного матеріалу винайти конфлікт. Знаючи тему для достроєвання сюжету, фабули, характерів, фігур і т.д. Достроєвання буде не випадковим, а буде логічним через те, що приміром в Макбеті - леді Макбет щось відтіняє, щось помагає, доброту Дункана щось помагає і відтіняє, Банко щось відтіняє у розвиненні всієї дії. Все воно виходить від цієї основної теми. Все її підчинено і конфлікт в даному разі являється у певній площі принципальний річчє через те, що він є тим самим проникаючим весь твір певною одиністю, яка є принципом. Тут маємо приміром кар"єрізм: тим самим що ми поставили це тому ми вже мисловили до певної міри яка впливало у шкуру цього чоловіка, через це що кар"єрізм є певний поліхольогічний стан, пробування у певних небезпечках в залежності від матеріалу він так чи інакше формується, прибирає певний вигляд і другим крок після намічення теми у площі цього матеріалу є знайдення плану, аспекту в якому це може бути розрішено. По ми маємо у ці ці історії. Тут маємо невідповідальність поміж потребами, обов'язками цього завкома і потребам його підчинених по лінії професії а з другого боку невдала закупка оркестру. Постає серед цих двох річчєй потреби з одного боку і покупка інструментів з другого боку

2-й приклад. Донес під наголовком "Дальні печери".

- Макаренко: Тема божання донітатись правду про святих., про моці. Монахи не допускають до цього.
- Курбас: Е тут драматичний конфлікт.
- Савченко: Трагічний можна вийти.
- Курбас: Чи воно двохстороннє, чи є прінцип.
- Макаренко: Скризь захована правда, дійсність річей. Одна сторона хоче розкрити, друга не допускає.
- Тягно: Був час, коли хотіли вивести моці із лаври. Конфлікт поміж частинкою патрії і другими. Боротьба за провадження певної комуністичної ідеї, з другого боку вся т ереша маса, як попи і други, в боротьбі за те щоб не вивозить моці. Моці сама по собі являється конфліктом.
- Савченко: Не предносилка до конфлікту.
- Кудрицький: Нема конфлікту. Постанова влади - вивести моці. Духовенство не має такти особів.
- Шмай: Стан ліричний - страх. Нема драми, нема прікві. Коли вийти, тому так: хотять вивести моці - духовенство не дає, веде агітацію по селах, робить обновлення ікон і т.д. Проти діланія влади. Можливі виступи.
- Балбан: Центральна фігура, яка викликає конфлікт в беру духовенство і беру свідомість тих людей, які позбавилися релігійного дурману і третій елемент - селянство, яке не вірить до певної міри. Повість боротьба поміж двома свідомими частинками у які вилітається третій елемент не свідомий селянство. Діланія двох сторін на триво.
- Курбас: Це краще розказати, описати у великій епічній повісті. Драма боно не буде.
- Коконенко: Тема: боротьба двох істин. Одна істина основна незмінна. Друга - нерозум і монхси, які не знають до моці пізнати бо розуму і вони вірять, - для них нема нічого крім віри. Вони мають за себе все селянство. З другого боку вони слідуать і приходять не як культурна червоноармія - хмеломольці, як сміються з їх святая святых. Тут боротьба.
- Балбан: Посередина духовенство, з другого боку свідомая часть, яка ділає на не свідому. Люди, які починають помалу задуматись питання духовенству, чи це правда до релігій дурман. По прікві духовенство задуматися над тим і видумувати щось для роботи на будуче. Визукувати нові моці.
- Курбас: Можна зробити з цього конфлікт, але нема рухливого елемента.
- Івзачутич: У червоноармія боротьба двох начал: в ньому спадщина, а він одержав від батьків і та наука, яку він одержав у армії.
- Курбас: Пріхольські конфлікт для розказу. З нього можна і дра зробити розробити ситуацію, драматичний конфлікт персонажів і т.д.
- Крига: Тема спокуса. Дідок приїшов в Київ для підняття своєї віри. Попедає при розгляді моці поруч з реселам червоноармія.
- Шмай: Коли б це тому назвати фанатизмом.
- Курбас: Е фігура руху.
- Шмай: Дідок якийсь велику сім'ю приходить в Лавру щоб пернатися чи це є бог. Він знає що він є, що він виведе його із нещастя. Святи моці приганяють його із Смоленська в Київ і тут з раз реальний факт що при обелідуванні моці сказавсь бараклом.
- Курбас: Розказ. Дія одна після другої.
- Кудрицький: Дідок в силу фанатизму загнав вдома все, що мав і приєднав до цього молодшого сина з наміром постріли його в чинці. Станувся тут з сивом своїм червоноармія. Получається конфлікт.
- Курбас: Це буде авто-діспут.
- Курбас: Конфлікт у Макареці є ніщо інше, як вбивство Дункана. Діспутує справа від примар, відом. Смерть в Макареці - стремля до ідеї. Конфлікт не саме голе вбивство. Коли б знайти опріділення конфлікту як раз в тій стадії створення драми до якої ми відносимо не те до ми об'яснюємо в драмі, а конфлікт як певну ситуацію /внутрішню чи зовнішню чи не важко це був би колекційної важности педагогічний акт. Класичний може вийти із цього до має якийсь певне опріділення. Задання стісь у цій площі, до кола б це вдалось нам, ми (у два дні були б драматургами, опріділення постільки вичерпне щоб всі вимоги були сконкретізовані для конфлікту, як вихідної точки для драми. Це до ми хочемо знайти психологічно є вихідна точка, тому що тема сама по собі не є вихідна точкою, вона статична річ сама по собі, вона не предбачає

драматичного розрешення. Не має теми специфічно-драматичної. Всі підручники драматургії сходять до дефініції і по моему, як раз в тому є весь їх недостаток. По підручнику драматургії не можна зрозуміти драматургом. Це зовнішні правила, які можуть послужити для орієнтації, але не можуть розкрити даних драматурга. Треба вдаритися в центр, на якому будується конфлікт. Це є саме основне питання конфлікту: ЗРОЗУМІТИ І ПОЛУТИ КОНФЛІКТ - це значить мати все готове. Сентенція робиться підвищеною і освідомленою.

